

Tredje kvartal 2010

Udviklingsminister Søren Pind gav ved indgangen til tredje kvartal anledning til flere overskrifter, da han på Facebook erklærede at au pair-ordningen er en af verdens bedste former for ulandshjælp. Udmeldingen kom efter at ordningen fra flere sider var blevet kritiseret for i højere grad at blive brugt til egentlige (underbetalte) arbejdsforhold end til det den oprindelig var tænkt som, nemlig mellemfolkelig udveksling.

Udviklingsministerens udtalelse vakte harme hos flere ulandsorganisationer. Generalsekretær i Folkekirkens Nødhjælp Henrik Stubkjær kaldte udtalelsen 'grotesk og respektløs', og formand for Mellemfolkeligt Samvirke Trine Pertou Mach havde ifølge *Information.dk* svært ved at tage Søren Pinds udtalelse helt alvorligt, men så den samtidigt som udtryk for et generelt symptom i synet på dansk udviklingsbistand: "Det er efterhånden sådan, at hvad som helst man gør, der involverer mennesker fra den fattige del af verden, det kan man betegne som ulandsbistand".

Romaerne på Fælled

Det startede vel nærmest som en

agurketidssag, historien om romaerne, der havde slået sig ned på Amager Fælled, hvor deres tilstedeværelse gav anledning til klager fra områdets koloni- og nyttehavefolk, der fik stjålet tæpper, gryder og andet husgeråd, og i midten af maj bragte *Bryggebladet* en stor artikel om de mange tyverier. I slutningen af måneden tog *Politiken* tråden op i ikke mindre end to artikler under rubriken 'Sigøjnermysteriet'

Så burde emnet måske have været udtømt, ikke mindst hvis vi sammenligner Amagers 'romaproblem' med de reelle problemer som de central- og østeuropæiske lande står overfor, (læs Noter i marginen og de to indlæg side 88-92 i dette nummer af *Udenrigs*). Men skrivelserne om problemerne med de østeuropæiske romaer fortsatte; Københavns overborgmester, Frank Jensen, krævede, at regeringen skulle gøre mere for at få romaer, som begik kriminalitet og opholdt sig ulovligt i Danmark, udvist; og sagen kulminerede, da Udlændingetjeneste i begyndelsen af juli udviste 23 romaer, som desuden fik indrejseforbud i to år med henvisning til at have forstyrret den offentlige ro og orden.

Sagen vakte opmærksomhed,

både i Danmark og i broderlandet. Den svenske ambassadør for demokratispørgsmål, Maria Leissner, kritiserede Danmark for ikke at følge EU's direktiv for fri bevægelighed og, ikke mindst, for at have haft racistiske motiver til udvisningen – en kritik som Venstres udlændingeordfører, Karsten Lauritzen, afviste som 'helt ude i skoven'. De Radikales udlændingeordfører, Marianne Jelved, var derimod tæt på at være enig i den svenske kritik, idet hun mente at udvisningen var ude af proportion med forseelsen.

I midten af september kom det så frem, at Udlændingetjeneste måske brød sine egne retningslinjer, da man udviste romaerne. I en intern vejledning fra december 2009, som *Dagbladet Information* har fået aktindsigt i, konkluderes det, at selv om det er muligt at udvise EU-borgere for husfredskrænkelser, bør der som udgangspunkt "ske afvisning (en mildere sanktion. Red.) frem for udvisning, med mindre der foreligger skærpende omstændigheder". Umiddelbart forelå der ikke skærpende omstændigheder, så noget tyder på, at Udlændingetjeneste har ændret praksis i forbindelse med udvisningen af romaerne.

Man har et standpunkt

Natos generalsekretær, Anders Fogh Rasmussen, har i sommer været ude og revse EU for ikke at gøre nok for Tyrkiet. Umiddelbart forekommer

det paradoksalt, for som Danmarks statsminister var Fogh Rasmussen skeptisk indstillet over for Tyrkiet, som han ikke kunne forestille sig som medlem af EU.

De tilsyneladende nye toner er nu nok heller ikke så meget udtryk for et egentlig holdningskifte som for den gamle aforisme, at "where you stand is where you sit". Som Natos generalsekretær er han frustreret over, at det sikkerhedspolitiske samarbejde mellem Nato og EU besværliggøres af EU's manglende vilje til fx at åbne det Europæiske Forsvarsagentur for tyrkerne og til at inkludere dem i beslutninger om militære operationer, som de i stor stil bidrager til – Tyrkiet er fx næststørste bidrager til EU's operation i Bosnien.

Problemet er, at hvert eneste forsøg på at styrke EU's forhold til Tyrkiet konsekvent blokeres af Cypern. En artikel i *Politiken* (7. juli) citerer Nick Witney, der var direktør for EU's forsvarsagentur ved dets skabelse i 2004: "Vi begyndte parallelle forhandlinger med Norge og Tyrkiet, for det var, hvad stort set alle EU-landene ønskede. Men så kom Cypern samme år ind i EU og blokerede det hele til alles store frustration. ... Sådan har det været lige siden".

At Anders Fogh Rasmussen som chef for det danske EU-formandskab i 2002 selv var med til at lukke Cypern ind i varmen uden først at få løst den konflikt, der nu er årsag til miseren, er en helt anden historie.

Krigstræt

En Megafon-måling, lavet for *Politiken* og TV 2 i anden uge af juli, viste at for første gang i toethalvt år ønsker et flertal af befolkningen, at de danske soldater skal trækkes hjem fra krigszonen. Få dage forinden viste en undersøgelse i *Berlingske Tidende*, at 62 pct. af danskerne ønsker en slutdato for det militære engagement i Afghanistan uanset, hvordan sikkerhedssituationen ser ud.

Og det er ikke kun i befolkningen at krigstrætheden breder sig. At SF og Enhedslisten, der står uden for Afghanistan-aftalen, ønsker at de danske soldater skal trækkes hjem, er måske ikke så bemærkelsesværdigt, men også blandt de partier (V, K DF, S og RV), der i december 2001 besluttede at støtte den amerikansk-ledede krig mod terror, er opbakningen begyndt at smuldre.

De Radikales forsvarspolitiske ordfører, Niels Helveg Petersen, vil kræve at de danske soldater trækkes væk fra den urolige Helmandprovins senest i midten af 2011, når der til efteråret skal forhandles en ny Afghanistan-strategi mellem regeringen, DF, S og RV. Socialdemokraterne møder tilsyneladende op med et lig-

nende krav. I en kronik i *Politiken* den 20. september meldte tre fremtrædende socialdemokrater, tidligere udenrigsminister Mogens Lyketoft, udenrigsordfører Jeppe Kofod og forsvarsordfører John Dyrby Paulsen, ud at efter ni år i Afghanistan var det tid til at tage Danmarks indsats op til revision. Målet er at hold 12, der udsendes i midten af 2011, skal have en markant anderledes rolle end det nuværende. Det skal træne og støtte afghanske soldater, men skal ikke gå patrulje eller foretage daglige angreb på Taleban.

Den 21. september kunne TV 2 fortælle, at danske soldater var flyttet fra Armadillo-lejren til en mere sikker position i Gereshk by. Jørgen Høll, chef for operationsdivisionen, bekræftede senere, at forsvaret har ændret operationsmønstret – både for at beskytte de danske soldater og narre Taleban. Hverken han eller forsvarsminister Gitte Lillelund Bech ville dog komme nærmere ind på, hvad den ændrede strategi betød, heller ikke om de danske soldater var trukket tilbage fra Armadillo.

Brita Vibeke Andersen er cand. scient. pol., fuldmægtig i Det Udenrigspolitiske Selskab og redaktør af Udenrigs.